

Overweging 5^e zondag door het jaar (C) – zo. 7 februari.

Geroepen tot mensenvisser

Overweging.

Het is carnaval, dat zal u vast niet ontgaan zijn. En er lopen al heel wat verklede personen door de straten. En vooral de schooljeugd is heel inventief in het bedenken en maken van allerlei kostuums en pakjes, van cowboy tot prinses en van clown tot hippie, en van boer tot prins. Maar ik zag nog nooit iemand verkleed als visser. En al helemaal niet als mensenvisser! Weet u hoe je er dan zou moeten uitzien? Ik zou zo'n pak niet kunnen maken, maar ik wil wel met u nadenken hoe je zo'n mensenvisser misschien zou kunnen herkennen. Zelfs op de dag van vandaag, en buiten de Carnaval om. Daarvoor ga ik terug naar het evangelie dat Lucas ons vandaag vertelt.

Daar horen we dat Jezus tot een grote groep wil spreken en dat wil doen vanuit een boot, de boot van Simon. Of Simon deze Jezus al kende, wordt niet gezegd; maar hij laat Hem in elk geval in zijn boot, doet wat Hij zegt en gaat een klein stukje het meer op, zodat iedereen Jezus kan zien en horen. Dat is al een eerste aanwijzing voor een mensenvisser: vertrouwen; vertrouwen op het goede in mensen en daarom ingaan op hun vraag.

Maar dat vertrouwen wordt nog veel groter als Jezus, nadat Hij klaar is met zijn verhaal, Simon vraagt naar het diepe te varen om daar te gaan vissen. Hier staat een timmermanszoon Jezus tegenover Petrus de visser. En je hoort het Petrus hardop denken: wat heeft zo'n timmerman nu verstand van vissen. Wij hebben de hele nacht op het meer gevist en niets gevangen en nu stuurt Hij ons overdag, in de hitte het water op en nog wel naar het diepe. Dat kan toch niks worden.....

Maar Jezus' prediking tot de mensen op de oever heeft waarschijnlijk Petrus' interesse wel gewekt. In elk geval laat Petrus zich door die rondzwervende prediker, die een leek is wat visvangst betreft, overhalen: 'wanneer U het zegt, zal ik de netten uitgooien'. Dat getuigt meer dan alleen vertrouwen. Dat wil toch zoveel zeggen als: "Ik probeer het nog een keer, ik geef mezelf en mijn omgeving nog een kans. Ik geloof vast dat het kan lukken". Dat lijkt me een tweede belangrijke aanwijzing voor een mensenvisser.

Als blijkt dat dit vertrouwen, die tweede kans leidt tot een grote visvangst, tot succes, wordt Petrus heel nederig, valt zelfs op de knieën voor Jezus en zegt: Heer ga weg van mij, ik ben een zondig mens. Hier zie ik de derde aanwijzing van een mensenvisser: de ontmoeting met het mysterie, het Goddelijke kan een mens een gevoel van kleinheid geven, van nietigheid, van tekort schieten. Het staat tegenover overdadige trots en arrogantie om eigen kunnen en eigen gelijk; het staat voor weet hebben van je mens zijn met je goede en slechte kanten. Het verhaal van Lucas schrijft over Jezus lang na Pasen en weet van Petrus' verloochening. En toch wordt ook hij geroepen als mensenvisser. Misschien wel omdat het besef van kleinheid en afhankelijk je ook gevoelig kan maken voor het mysterie in de wereld om je heen, het goddelijke, het goddelijke in de mensen om je heen. En dan een laatste aanwijzing: wees niet bang! Wees niet bang, want als je vertrouwen hebt in Jezus, in de mensen, als je durft jezelf en de ander een tweede kans te geven, als je weet hebt van je kleinheid en afhankelijkheid, die tegelijk heel groots kan zijn, en daarom ook niet bang bent: dan ben je een mensenvisser. Zo krijgt Petrus een nieuwe taak, een nieuwe roeping: ik zal je tot mensenvisser maken. Dat beroep kende Petrus nog niet. De anderen ook niet. Maar ze vertrouwen Jezus, laten hun netten achter en gaan de uitdaging aan. Wat betekent dat dan voor ons, in 2016 in dit land, in deze wereld?

Mensenvisser zijn is een bevrijdende taak.

In elk geval betekent het dat wij allemaal tegen anderen kunnen zeggen: probeer het nog een keer; je krijgt nog een kans; ik geloof dat het kan lukken. Jezus geeft zijn leerlingen de opdracht mensen met respect te brengen naar het licht.

Hoe vanzelfsprekend bemoedigen wij onze kinderen en kleinkinderen elke dag weer: "Je kan het – doe het – probeer het." Maar durven we die zelfde bemoedigende woorden ook naar elkaar en naar onszelf toe te spreken? Het vraagt vertrouwen te zeggen: "Eigenlijk geloof ik bijna niet meer dat de wereld weer mooi en vredevol wordt – maar toch: Als Gij het zegt, zal ik mijn netten uitwerpen. Ik ben niet bang."

We hebben hier te maken met een heel wezenlijke opdracht in ons bestaan. Mensen kunnen elkaar bevrijden en waardevol maken. Mensen kunnen elkaar mens maken. En dat zijn geen hoogdravende zaken; het zit hem in de gewone dingen:

Dat gebeurt al als iemand je vriendelijk groet op straat. Als je, in sombere gedachten verzonken, meegaat in een anonieme mensenmassa door een drukke winkelstraat en een kind roept ineens luid en duidelijk je naam. Of als een bonte groep carnaval-vierders jou ineens tussen de toeschouwers ontdekt en je met een blij "Ich kin dich!" uit de anonimiteit haalt.

Mensen kunnen elkaar mens maken.

Dat gebeurt zeker als iemand aandacht toont, met respect laat blijken zich te realiseren waar je mee zit; als ie niet uit nieuwsgierigheid maar uit medeleven informeert naar je welzijn.

Dat gebeurt als iemand opbelt en zegt: "Ik heb je al zolang niet meer gezien? Het gaat toch allemaal wel goed met je?"

Dat fundamentele wonder om elkaar te bevrijden uit zinloosheid, dat wonder waartoe wij geroepen zijn, dat is onze roeping als kerk, als Christen, en dat brengen we tot stand zonder wijwater, zonder ervoor gestudeerd te hebben. Dat vermogen zit in ons hart. Een peuter van twee en jonger, kan het al! Een zieke in zijn bed kan het evenzeer, soms zelfs uitmuntend. Zo ziet u: je hoeft je niet te verkleeden om mensenvisser te worden. Amen.